

Forslag til permanent placering af op til 32 særlige pladser i Psykiatrien

Den 2. juni 2017 blev lovforslaget om oprettelse af særlige pladser i psykiatrien vedtaget. Med udgangspunkt i loven skal der oprettes 150 særlige pladser på psykiatriske afdelinger i hele landet.

I august 2017 besluttede regionsrådet som en midlertidig løsning at etablere 14 særlige pladser i Regionspsykiatrien Midt, Viborg, og 7 særlige pladser på AUH Risskov. Den midlertidige løsning imødekommer et krav om, at de særlige pladser etableres primo 2018 i den eksisterende kapacitet i sygehusregi.

I dette notat beskrives det, hvordan der i de kommende år kan etableres 30 senge i den eksisterende kapacitet i sygehusregi. Da Psykiatrien ikke har ledige sengeafsnit til rådighed, vil det være nødvendigt at skabe den fornødne kapacitet ved en intern omrokering af afsnit og funktioner.

En forudsætning har været, at de særlige pladser skal placeres to steder i regionen, henholdsvis i midt/vest og øst i regionen, for at sikre en rimelig geografisk dækning af regionen. Det foreslås derfor, at der etableres 14 særlige pladser i Regionspsykiatrien Midt og 16 pladser i Psykiatrisk Center i Skejby. Dette modsvarer nogenlunde befolkningstallet.

Administrationen vil efterfølgende arbejde videre med etableringen af yderligere 2 særlige pladser.

14 særlige pladser i Midt/Vest

Det foreslås, at de 14 midlertidige pladser også permanent placeres i Regionspsykiatrien Midt, Viborg, så man kan trække på den ekspertise, der er opbygget, herunder fordelene ved en tæt tilknytning til retspsykiatrien.

Kapaciteten til etablering af de 14 særlige pladser frigives ved en intern omrokering i Regionspsykiatrien Midt. I forbindelse med renoveringen af lokaler i "Højhuset", hvor sengeafsnittene er placeret, har Regionspsykiatrien Midt midlertidigt placeret et

Dato 07-09-2017

Sagsbehandler Gry Brun Jensen

Tel. +4578412065

Gry.brun.jensen@stab.rm.dk

1-31-72-139-16

Side 1

sengeafsnit i Søndersøparken 21. Ved at bevare et sengeafsnit i Søndersøparken 21 kan der etableres et afsnit med 14 særlige pladser i "Højhuset".

Ved at permanentgøre den midlertidige anvendelse af Søndersøparken vil det være nødvendigt at sikre afsnittet yderligere samt at etablere et sikret udeområde og et overdækket rygeareal, så patienterne får bedre mulighed for at komme ud.

Det vil endvidere være nødvendigt at etablere to ekstra sengestuer i Søndersøparken 21 for at opretholde det normerede sengeantal i Regionspsykiatrien Midt.

Søndersøparken 21 er udlånt af Hospitalsenheden Midt foreløbigt frem til medio 2020. Hospitalsenheden Midt har ingen konkrete planer for anvendelsen af bygningen, så én mulighed kan være at permanentgøre anvendelsen af bygningen til dette formål. Alternativt kan BUC's bygning i Søndersøparken tages i brug, når BUC flytter til Gødstrup primo 2020.

Alternativ model I – Midt/Vest

Et alternativ til ovenstående model er at fastholde BUC's sengeafsnit i Viborg og i stedet etablere 14 særlige pladser i Gødstrup i de arealer, der er afsat til børneafsnittet, samt på den plads, der frigives, når der flyttes 5 senge til Center for Sundhed i Holstebro i forbindelse med realiseringen af "Psykiatrien i Nordvest". Dette vil kræve en ændring af plan- og programgrundlaget for byggeriet i Gødstrup og en mindre udvidelse af det eksisterende bygningsprojekt. Derudover skal de sikkerhedsmæssige rammer revurderes og forhøjes. Såfremt der ændres i det oprindelige plan- og programgrundlag for byggeriet i Gødstrup, skal der påregnes en merudgift på ca. 3,5–4,0 mio. kr.

Såfremt der tages politisk stilling til dette senest i september 2017, vil forslaget kunne effektueres i foråret 2020. Den absolut sidste svarfrist er den 1. marts 2018, men en tilpasning af projektet på dette tidspunkt kan betyde yderligere omkostninger.

Alternativ model II – Midt/Vest

Et andet alternativ til ovenstående midt/vest-modeller er at bygge nyt i tilknytning til Regionspsykiatrien Midt i Viborg eller i Gødstrup. Det vil dog medføre en betydelig anlægsmæssig investering, som ikke vil kunne holdes inden for de nuværende anlægsmæssige rammer. Den skønnede anlægsmæssige pris for 14 særlige pladser i Regionspsykiatrien Midt, Viborg, er 35-40 mio. kr. Et nybyggeri vil tidligst kunne stå klar ved årsskiftet 2019/2020.

16 særlige pladser i Psykiatrisk Center i Skejby

Det foreslås, at der etableres et afsnit med 16 særlige pladser i Psykiatrisk Center i Skejby i forbindelse med ibrugtagningen ultimo 2018 ved at anvende et lav-intensivt sengeafsnit, som var dimensioneret til 16 pladser.

Kapaciteten til oprettelse af de særlige pladser i Psykiatrisk Center i Skejby skabes gennem følgende tiltag:

- Favrskov Kommune flyttes fra optageområdet for AUH Risskov/Psykiatrisk Center Skejby til optageområdet for Regionspsykiatrien Randers. Optageområdet harmoniseres dermed med somatikken, hvilket er i overensstemmelse med hensigten i Spareplan 2015-19, hvor de øvrige optageområder blev harmoniseret, bl.a. med henblik på at høste de fulde gevinster ved etableringen af fælles akutmodtagelser. Der vil ligeledes være tale om en opfølgning på Psykiatriplan 2017, hvor det fremgår, at

Side 2

der i de kommende år skal udarbejdes særskilte planer for, hvordan de sidste af psykiatriens optageområder harmoniseres, så de alle modsvarer somatikens optageområder.

Patientindtaget svarer med udgangspunkt i 2016-tal til 8 sengepladser. De 8 sengepladser etableres i Regionspsykiatrien Randers ultimo 2018 i forbindelse med, at de psykiatriske afdelinger i AUH Risskov flytter til Psykiatrisk Center i Skejby.

- Patientgruppen 68-årige+, som i dag indlægges i AUH Risskov, men er bosiddende i Randers, Syddjurs og Norddjurs kommuner, indlægges fra ultimo 2018 i Regionspsykiatrien Randers. Dette svarer til yderligere 4 sengepladser, som etableres i Regionspsykiatrien Randers. Dette medvirker ligeledes til at harmonisere psykiatriens optageområde med somatikens optageområde. Den ambulante behandling af patienter på 68 og 69 år fra Randers, Syddjurs og Norddjurs Kommuner varetages allerede i dag i Regionspsykiatrien Randers.
- Etablering af Borgernes Psykiatrihus i Aarhus Kommune. Regionsrådet behandler på mødet den 27. september et forslag om sammen med Aarhus Kommune at etablere et fælles Psykiatriens Hus i løbet af 2018. I forslaget indgår det, at der flyttes 8 regionale lavintensive senge til Psykiatriens Hus, når dette er etableret. Dette vil frigive kapacitet i Psykiatrisk Center i Skejby til etablering af 8 nye særlige pladser. Hvis der mod forventning ikke indgås en aftale med Aarhus Kommune om et Borgernes Psykiatrihus, skal der findes en alternativ løsning for at frigøre den nødvendige sengekapaцитet til de særlige pladser.
- Forslaget vil indebære, at der ikke længere vil være lavintensive senge i Psykiatrisk Center i Skejby.

Kapaciteten i Regionspsykiatrien Randers skabes ved omdannelse af ambulatoriefaciliteter til 12 sengestuer, samt ved etablering af faciliteter til ambulante aktiviteter i umiddelbar tilknytning til Regionspsykiatrien Randers.

De anlægsmæssige tilpasninger og nye faciliteter i Regionspsykiatrien Randers skal etableres således, at sengeafsnittet og ambulatoriet er klar til ibrugtagning samtidig med, at Psykiatrisk Center i Skejby står klar til indflytning. Da der er tale om en meget forceret proces i forhold til Regionspsykiatrien Randers, kan det blive nødvendigt, at der i Regionspsykiatrien Randers etableres en ambulatorieløsning i midlertidige lokaler i kort tid. Sengene i Regionspsykiatrien Randers vil kunne være på plads fra ultimo 2018.

Alternativ model - Øst

Et alternativ til ovenstående øst-model er at bygge nyt i tilknytning til Psykiatrisk Center Skejby. Det vil dog medføre en betydelig anlægsmæssig investering, som ikke vil kunne holdes inden for de nuværende anlægsmæssige rammer. Den skønnede anlægsmæssige pris for 18 særlige pladser i Skejby er 45-50 mio. kr. Hertil kommer den tidsmæssige horisont, da et nybyggeri vil kunne stå klar ved årsskiftet 2019-2020.

2 særlige pladser

Region Midtjylland skal etablere i alt 32 særlige pladser. Der foreligger imidlertid kun en konkret plan for de 30 pladser.

Af hensyn til bl.a. fagligheden og driftsøkonomien i tilbuddet vil det være hensigtsmæssigt, at de særlige pladser samles på to afsnit.

Det overvejes, om de resterende to særlige pladser kan etableres på 16-sengsafsnittet i Psykiatrisk Center i Skejby. Det vil imidlertid kræve en ombygning af andre lokaler samt evt. udgifter til at etablere erstatningslokaler, hvorved de sidste to pladser bliver relativt dyre at etablere.

Administrationen vurderer på den baggrund de forskellige muligheder for at etablere de sidste 2 særlige pladser nærmere, herunder muligheden for en placering på andre sengeafsnit og muligheden for at købe pladserne i andre regioner. Der kan komme yderligere anlægsudgifter til etablering af pladserne, såfremt de ikke kan indpasses i eksisterende rammer.

Personalemæssige konsekvenser

Der skal ansættes ekstra personale til varetagelsen af de særlige pladser.

Da der flyttes funktioner og sengepladser fra AUH Risskov/Psykiatrisk Center i Skejby til Regionspsykiatrien Randers, vil der være personale, som fremover får nyt tjenestested. Samlet set vil der være tale om personaleudvidelse i både Aarhus, Randers og Viborg. I Aarhus vil der også være tale om ændrede arbejdsfunktioner for nogle medarbejdere.

Konsekvenser for politisk godkendte servicemål, service for regionsråd, samarbejdspartnere og evt. borgere

Det forudsættes, at de pladser, der flyttes fra psykiatrien til henholdsvis Psykiatrien i Nordvest og Borgernes Psykiatrihus i Aarhus Kommune, indgår i sengenormeringen.

Patienter fra Favrskov Kommune og patienter på 68+ år fra Randers, Norddjurs og Syddjurs Kommuner vil fortsat have de samme behandlingstilbud i Psykiatrien efter at ansvaret flyttes til Regionspsykiatrien Randers. Harmoniseringen af optageområdet vurderes at have en positiv effekt på mulighederne for samarbejde mellem somatikken og psykiatrien for borgerne i optageområdet samt at forenkle indgangen til det sekundære sundhedsvæsen for patienterne og almen praksis.

Afledte økonomiske konsekvenser

Der tilføres 21,4 mio. kr. fra statslige midler til anlæg af 32 særlige pladser.

I overslagene er der ikke taget højde for uforudsete udgifter.

Det er en forudsætning for realisering af forslaget, at anlæg kan tages i brug fra starten af 2019. Det er usikkert, om det kan lade sig gøre at etablere de fysiske rammer inden for dette korte tidsrum. Dermed indebærer forslaget en risiko for, at de fysiske rammer ikke vil kunne stå klar til ibrugtagning på de nødvendige tidspunkter, hvilket vil skabe behov for midlertidige løsninger, hvis økonomiske konsekvenser ikke er indregnet.

Anlægsøkonomiske konsekvenser:

Placering af 14 særlige pladser i Midt/Vest

Der kan i Regionspsykiatrien Midt, Viborg oprettes 14 pladser i Højhuset til ibrugtagning 1. februar 2018.

Kapaciteten frigøres ved at inddrage et eksisterende sengeafsnit med 12 pladser i Søndersøparken 21, Viborg, og indrette yderligere 2 sengestuer i andre lokaler i tilknytning hertil. Anlægsudgiften vurderes inkl. nødvendigt inventar, sikring m.m. at udgøre ca. 3,8 mio. kr.

Alternativ model I

Der kan i Psykiatrien i DNV-Gødstrup anvises 14 pladser, som kan ibrugtages sammen med resten af projektet i 2020. Det kræver en række projektændringer, som skal være indarbejdet senest i november 2017, for at kunne indgå i udbuddet. De 14 pladser kan rummes ved at fjerne 5 lavintensive senge samt 8 børnesenge fra projektet. Der vil blive tale om en omdisponering af planløsningen samt et øget areal for projektet, ca. 75 m², da de funktioner, som foreslås taget ud af projektet, ikke areal- og indretningsmæssigt er identiske med de ønskede sengestuer og tilhørende lokaler. Den forøgede anlægsudgift er på nuværende tidspunkt vurderet til ca. 3,5-4,0 mio. kr.

Placering af 16-18 særlige pladser i Øst

Der kan i Psykiatrisk Center, Skejby etableres 16 pladser. Begrænsningen til 16 pladser skyldes, at et sengeafsnit består af 16 stuer. En evt. udvidelse med yderligere 2 pladser skal derfor ske ved ombygning af andre lokaler til sengestuer.

Såfremt der skal etableres 18 pladser, skal andre lokaler inddrages til sengestuer. Det kan være nødvendigt at reetablere disse lokaler et andet sted. De anslåede omkostninger til ombygning er forbundet med stor usikkerhed, idet der er tale om ændringer i et OPP-finansieret projekt. De sidste to sengepladser vil dog være betydeligt dyrere at etablere end de 16 første. Det vurderes således, at ombygningen af andre rum til to sengestuer og reetablering af vagtværelser vil beløbe sig til 5-8,5 mio. kr. afhængigt af, hvilke rum der inddrages.

Omkostningerne til etablering af de 16 pladser estimeres til ca. 1 mio. kr. De resterende 2 pladser estimeres til en omkostning i størrelsesordenen 5 mio. kr.

Administrationen undersøger derfor, om der kan findes en alternativ placering af de resterende 2 særlige pladser, eller om pladserne kan købes i andre regioner. Der kan komme yderligere anlægsudgifter til etablering af de 2 særlige pladser, såfremt det ikke lykkes at indpasse dem i eksisterende rammer.

Afledte anlægsomkostninger i Regionspsykiatrien Randers

Som erstatning for de pladser, som tages ud af Psykiatrisk Center, Skejby indrettes et eksisterende ambulatorieområde til 12 sengestuer. Denne løsningsmodel har relativt begrænsede etableringsomkostninger, men det nedlagte ambulatorium forudsættes reetableret ved nybyggeri af ca. 1.200 m². Dermed øges anlægsomkostningerne væsentligt.

Det estimeres, at ombygningen medfører anlægsudgifter på ca. 4,5 mio. kr., og at nybygningen af ambulatoriefaciliteter koster ca. 21 mio. kr.

De nye ambulatoriefaciliteter skal kunne rumme det øgede patientindtag som følge af, at optageområdet harmoniseres.

Samlede anlægsøkonomiske konsekvenser

På baggrund af ovenstående er det et foreløbigt skøn, at udgifterne til anlæg vil beløbe sig til 30,3 mio. kr., hvilket ligger 8,9 mio. kr. over den statslige ramme på 21,4 mio. kr. Der vil således være et betydeligt finansieringsbehov. Der er i Investeringsplan 2017-2026 gjort opmærksom på, at det forventes, at budgetrammen for etablering af pladserne ikke kan overholdes. Der er ikke i Investeringsplanen afsat midler udover det statslige tilskud til projektets gennemførelse, og projektet vil således kunne medføre bevillingsmæssige forsinkelser på andre regionale anlægsprojekter.

Der forudsættes en statslig accept af, at den samlede fysiske planlægning af de nye særlige pladser medfører afledte anlægsbehov, som ligeledes finansieres via de af staten afsatte anlægsmidler på 21,4 mio. kr. Der skal således foretages ombygninger/tilbygninger i Regionspsykiatrien Randers. Danske Regioner vurderer, at dette vil være muligt.

Driftsøkonomiske konsekvenser

Det er en foreløbig vurdering, at driftsudgifterne ikke holder sig inden for de statslige forudsætninger, og at der derfor vil komme et underskud på driften af de særlige pladser på 4,5 mio. kr. årligt fra 2019 og frem. Der er dog fortsat en række ubekendte, herunder personalesammensætningen i afdelingerne. Dertil kommer, at vurderingen er baseret på, at pladserne fordeles på to afsnit med henholdsvis 14 pladser i Regionspsykiatrien Midt og 18 pladser i Psykiatrisk Center i Skejby. Hvis der kun etableres 16 pladser i Psykiatrisk Center i Skejby vil driftsudgifterne være de samme, men indtægterne vil mindskes. Hvis pladserne placeres i flere mindre afsnit, vil det medføre større driftsudgifter. Finansieringen af dette vil indgå i udmøntningen af budgetforliget.